

Forfatter: Aarestrup, Emil

Titel: Udvalgte digte

Citation: Aarestrup, Emil: "Udvalgte digte", i Aarestrup, Emil: *Udvalgte digte*, udg. af Dan Ringgaard , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 322.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-aarestrup07val-shoot-idm139875152412080/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Udvalgte digte

- 244 *O jeg misunder Eder osv.*: jf. SS bd. 2, s. 113. – *Alabast(er)*: se n.t.s. 174. – *Fiamette Neffile of Boazazio*: Giovanni Boccaccio (1313-75), ital. digter. Hovedværk: *Il Decamerone* (ca. 1350, da. *Dekameron*). F. (egl. Fiametta) og N. er unge kvinder og to af *Dekamerons* i alt ti fortællere. – *Fleur d'épine*: gl. fr. for épine: tjorn, altså: tjornens blomst. – *Slimdyr*: encellet dyr. – *Polyp(er)*: flercellet dyr, se n.t.s. 9. – *Bløddyr*: skelet- og ledløse dyr, fx snegle og blæksprutter. – *Annelid(er)*: ledorm. – *nebuloso*: ital., tåget. – *frivolisere*: verbum af frivolitet: letfærdig el. uanstændig optræden el. tankegang. – *diagnostiske*: om metode, der ser en sag fra forskellige sider, specielt metode, der betragter alt som en proces drevet af modsatvirkende kræfter. – *Caprioler*: bukkenspring, krumspring, udskjælse. – *Monismus*: ty., monisme: forestilling om, at alt kan føres tilbage til ét grundprincip, modsat dualisme. – *Monotheismus*: lære om, at der findes én gud, modsat polyteisme. – *Dualisme*: forestilling om, at noget rummer to modsatte principper el. egenskaber, modsat monisme. – *Empirisme*: erfaringsfilosofi: filosofisk retning, hvis udgangspunkt er sanserfaringen. – *Skeptisme*: filosofisk retning, der benægter muligheden af objektiv erkendelse. – *Quietisme*: mystisk katolsk retning, der ved meditationens afkald på selvet søger at finde hvile for sjælen hos Gud. – *Pietisme*: protestantisk retning især i 1700-tallet, der inderliggjorde troen og søgte frelse via identifikation med Jesu lidelser.
- 245 *Roset(er)*: rose- el. i det hele taget blomsterlignende, stileret ornament, sløjfe el. smykke. – *Titiansk*: Tizian Vecellio (1476 el. 1477-1576), ital. maler, der med tiden udviklede en farverig og svulmende stil, og som i sine hovedværker med mytologiske motiver havde en forklæthed for Venus (gr. Afrodite, se n.t.s. 31 og 101), fx »Venus fra Urbino» på Uffizi-museet i Firenze.

Af: Optegnelser II

- 245 *Den capitolinske Venus*: navn efter Capitol-højen i Rom, klassisk Venus-statue, hvor gudinden dækker brystet med den ene hånd og kommet med den anden. – *Venus Kallipygos*: egl. en hetære (ofte højtuddannet oldgr. prostitueret), findes i *Neapel*: Napoli. – *den Mediciske Venus*, *Florens*: navn efter de Medici-familien, der styrede Firenze i byens glansperiode i renaissance, samme type som den capitolinske Venus. – *Embryo*: foster, kim; bruges om digtudkast el. -fragment. – *durable*: fr. holdbar. – *Leukose*: leukæmi, blodkræft. – *Albinisme*: albino: menneske el. dyr, der mangler farvestof-fet (*Pigment*) i huden, håret og øjnene.
- 246 *Cicisbeo*: ital., opvartende kavaler, galant, om erotisk løstgighed. – *Cicisbeater*: sammensat af cicisbeo og beater af lat. beatus, lykkelig. – *Novizia*: ital., kvinde, der står for at skulle aflægge nonneløfte. – *Cavalieri servente*: ital., opvartende kavaler. – *Glutter*: born el. unge piger. – *Amos Metaphysik*: lære om det, der er uden for den fysiske verden, her kærligheden; for A. se n.t.s. 31 og 128. – *Titulaturive-sen*: måden, hvorpå man titulerer nogen. – *Preludier*: forspil (musikudtryk). – *J.E.*: f.eks. – *St Carlo al Corso*: kirke på Roms hovedstrog, Corsoen. – *Cicerone*: ital., fremmedfører. – *Elegiker*: en, der er elegisk, dvs. udtrykker stærk følelse af længsel eller sorg. – *Nobili*: ital., adelsmænd. – *a rivedere*: se n.t.s. 232. – *Llama*: tibetansk munk, præst. – *Vasco da Gama*: port. opdagelsesrejsende (1469-1524), fandt søvejen til Indien. – *Limonie*: da. hindebæger, henviser til det hindeagtige bæger; det lat. navn henviser til, at L. vokser på fugtige steder. – *Fuchsia cocinea*: mexicansk busk el. lille træ dyrket som potteplante, tilnavn som Kristi blod og Kristi tårer. – *Acacia Lonicæra*: akacie. – *Vinca minor c. flore purp.*: da. liden singron el. vintergrøn, med purpurfarvede blomster. – *Sempervivum montanum*: da. bjerg-huslog, se n.t.s. 175. – *Aloe margaritacea*: aloe er en afrikansk planteslægt af liljefamilien. – *Cactus arachnoideus*: kaktusart. – *Cauna india*: da. kanna el. blomsterrør, sv. kalla, tropisk-subtropisk plante. – *Calla*: sumpplante, der bruges som stueplante. – *Weinmühlfyrren (...)* *strobis*: også betegnet: Lord Weymouths fyr. – *Pinus pinaster*: da. strandgran. – *Cerastium tomentosum*: gråbladet honsetarm, ukrudtsplante med hvide blomster. – *Tillipantæ*: magnolie. – *Nerium splendens*: måske nerium, se n.t.s. 60. – *Caprifolium Lonicera*: vild kaprifolie, alm. gedeblad. – *à son aise*: fr., efter sit eget hoved; også veltilpas, el. velhavende. – *Amor*: ital. kærlighed. – *Southernains*: fr., underjordiske. – *Emiliani (...)* *Mazzini*: ital. familienavne. – *Thekla*: navn på flere helgeninder, bla. Tekla fra Isaurien, der skulle være den første kvindelige martyr. – *Dame blanche*: fr., den hvide (adels)dame, et genfærd. – *Industrialismus*: ty., industrialisme. – *Prosaismus*: ty., »prosaisme».
- 247 *Gestalt*: skikkelse. – *Myrter*: se n.t.s. 141. – *Orientaliske Sandaler*: sandaler ansås som specielt østerlandsk: O. fodtøj. – *Atlas(støtler)*: atlask: se n.t.s. 100. – *Cornel(fen)*: da. kornel, træ- el. buskart, typisk rødlig bær og grene. – *Lobrose(n)*: kaprifolium, alm. gedeblad. –

Vindhyld: lat. *riburnon opulus*, da. aln. kvalkved. – *Irisk*: finke. – *astralsk*: astralsk; stammende fra stjernerne. – *lyfuldt*: hvor der er ly. – *Høiskov*: skovområde, hvor alle træer er fremkommet ved frø. – *Guldbas(sen)*: flyvende, gylden bille, der befrugter blomster. – *Ganges(floden)*: hellig flod i Indien, bruges til begravelser.

Af: Optegnelser III

- 247 *alabasterhvidt*: se n.t.s. 174.
- 248 *lavendel(blaat)*: slægt af læbeblomsterne med en blå el. lilla krone. – *berlinerblaat*: lim-, olte- og vandfarve til tapet- eller tøjfarvning. – *lasurblaat*: ultramarin, azur, el. lapis lazuli; malerfarve. – *carinoisrødt*: karmesinrødt; højrodt farve med et blåligt skær. – *carminrødt*: skarlagenerødt farvestof. – *zinoberødt*: el. cinnoberødt; forening af kviksølv og svovl; malerfarve. – *crysolith(farvet)*: el. kryolit, hvidligt mineral. – *ametyst(farvet)*: violet ædelsten. – *skiftestribet*: måske forskellige typer af striber? – *flittrende*: strålende. – *sejffisk*: se n.t.s. 165. – *ætherisk*: se n.t.s. 118. – *attnaende*: se n.t.s. 238. – *smægtende*: som længes voldsomt, begærer.
- 249 *svælgende*: her om ubehersket nydelse. – *Excerpter*: skriftlige uddrag. – *Coudilic*: se n.t.s. 9. – *Utensilie*: brugs- og nyttegenstand. – *Basse*: dybt strenginstrument el. mandsstemme; også basse; fedling; også leder; også skrald (lyden); også barsk. – *Roxelane*: måske roxolaner; orientalsk rytterfolk, der ofte angreb Romerriget. – *rouge et noir*: *Le rouge et le noir* (1831), roman af Henri Beyle (1783–1842), fr. forfatter, der skrev under pseudonymet Stendhal. – *Octav*: oktav; interval på otte tonetrin; også normalt bogformat, hvor et ark foldes, så der bliver otte blade. – *Marrekat(te)*: se n.t.s. 166. – *Swift*: eng., hurtig; også Jonathan Swift (1667–1745), irsk forfatter; hovedværk: *Travels Into Several Remote Nations of the World by Lemuel Gulliver* (1726, da. fork. *Gullivers Rejser*). – *Philos.*: filosofi. – *Myosotis*: forglemmigej. – *Neapel*: se n.t.s. 245.
- 250 *Mansade*: fr., tag, hvor den nederste del er stejlere end den øverste. – *Covande*: fr., roset til hatte. – *Grisette*: fr., ung, koket arbejderske. – *Boudoir*: fr., elegant damekabinet. – *Openbajadere*: se n.t.s. 186. – *Porphyry*: porfyr; vulkansk bjergart med store, synlige krystaller. – *Alabaster*: se n.t.s. 174. – *(Bronze)kønsølden*: egl. fremspring på mur el. væg, her nok mindre møbel (bord el. skab), der anbringes op